

Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG)
Mevrouw S.T.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Utrecht, 16 juli 2025

Ref.nr: 14.2025/RJAR-eh
Betreft: Reactie consultatie Energieregeling (regeling Energiewet)

Geachte mevrouw Hermans,

Met dit schrijven reageert de NVVK op de consultatie van de regeling Energiewet. Als branche-vereniging voor schuldhulp en financiële dienstverlening zet de NVVK zich voortdurend in om mensen met geldzorgen zo goed mogelijk te helpen en waar mogelijk, kleine schulden klein te houden. De inzet van 'vroegsignalering', sinds 2021 beter verankerd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), is een belangrijke schakel in deze opgave.

De huidige 'Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas' (hierna: 'afsluitregeling') regelt niet alleen de minimale eisen voor vergunninghouders (energieleveranciers) ten aanzien van hun maatschappelijk verantwoord incassoproces, maar is ook bepalend voor de proportionaliteit én kwaliteit van de (vroeg)signalering van betalingsachterstanden richting gemeenten. Kwalitatief goede signalen zijn randvoorwaardelijk voor een effectief en tijdig hulpaanbod vanuit gemeenten en dragen bij aan het voorkomen van verdere escalatie, waaronder mogelijke afsluiting van gas en elektriciteit.

Bovengenoemde afsluitregeling gaat nu op in de voorliggende regeling Energiewet. We zijn blij te constateren dat dit momentum aangegrepen wordt om een aantal verbeteringen door te voeren, die bijdragen aan onze doelen. Wel zien we nog ruimte voor verdere verduidelijking. Met dit schrijven lichten we dit verder toe. We zullen daartoe ingaan op:

A. Meer bescherming voor de klanten

- 1. Persoonlijk contact*
- 2. Redelijk en passende betalingsregeling*
- 3. Altijd een vroegsignaal*
- 4. Explicitering rol distributiesysteembeheerders*
- 5. Waarborgsommen*
- 6. Contract tegen oude voorwaarden*
- 7. Medische verklaring niet behandelend arts*

B. Verbeterde signaalkwaliteit voor gemeenten

- 1. Geboortedatum*

2. Controle gegevens overeenkomst door leverancier

C. Gelijke bescherming en uniforme vroegsignalering van álle eindgebruikers

1. *Geen signalering van achterstanden door niet-vergunninghouders*
2. *Voorkom afwijkende regelgeving voor warmteleveranciers*

A. Meer bescherming voor eindgebruikers

1. *Persoonlijk contact*

De NVVK is blij met de aangescherpte formulering rond persoonlijk contact in de Energieregeling. Uit *Wet 2.26.3a artikel 3* volgt nu duidelijk dat een poging tot persoonlijk contact noodzakelijk is voorafgaand aan een eerste vroegsignaal richting gemeenten. Dit was in 2021 al het uitgangspunt bij het in werking treden van de Wgs, en werd daarnaast door alle (energie)partijen onderschreven met het ondertekenen van de overeenkomst behorende bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering (LCV). Dat het uitgangspunt 'persoonlijk contact vooraf' nu is opgenomen in de Energieregeling is een mooie stap vooruit.

2. *Redelijk en passende betalingsregeling*

De noodzaak om een redelijk en passende betalingsregeling aan te bieden, als onderdeel van een maatschappelijk verantwoord incassoproces, wordt overgenomen van de bestaande afsluitregeling. Onzes inziens dient een dergelijke betalingsregeling ook **rekening te houden met eventuele andere schulden of overeengekomen regelingen**. Een explicitering hiervan in de toelichting op deze Energieregeling wordt op prijs gesteld.

3. *Altijd een 'vroegsignaal'*

Een andere belangrijke tekstuele wijziging betreft het aanpassen van de terminologie van de proportionaliteitseisen aan een eerste vroegsignaal, zoals in oktober 2022 geïntroduceerd. We zijn verheugd dat het gelukt is om een formulering te vinden die past bij de intentie: in alle gevallen een vroegsignaal, gevolgd door een eindeleveringssignaal als afsluiting vervolgens tóch nog dreigt na een eerste hulpaanbod. Zo wordt een 2de hulpaanbod door de gemeenten gefaciliteerd met een urgente boodschap. Door in de Energieregeling te kiezen voor de term 'factuur', in plaats van de 'termijn' uit de huidige afsluitregeling, tellen straks wél alle achterstallige rekeningen mee.

Ook de positie van het verplichte signaal vier weken (voorheen twintig werkdagen) voorafgaand aan contractbeëindiging (*Wet 2.26.3a artikel 3*) is helpend. Door de duiding als 'geactualiseerd' signaal, kan hier alleen sprake van zijn als er minimaal één (vroeg)signaal aan vooraf is gegaan. Anders is er immers geen sprake van een 'actualisatie'.

Wel zou de NVVK graag zien dat er een **minimale termijn bepaald wordt, die moet verstrijken voordat een dergelijke actualisatie verstuurd mag worden**. Het scenario dat vrijwel direct na een vroegsignaal ook een 'actualisatie' verstuurd wordt, is met de huidige, aanvullende criteria gesteld aan een eindelevering – 'drie betalingsherinneringen met een nakomingstermijn van ten minste veertien dagen' (*Wet 2.26.3a artikel 2a*) - helaas niet ondenkbaar.

En hoewel zowel het vroegsignaal als een eindeleveringsmelding beiden een opvolgtermijn van vier weken kennen in deze Energieregeling, is er in deze opzet wederom geen bepaling die partijen belemmert om die vier weken voor beide signalen (grotendeels) parallel te laten lopen. Dit scenario leidt er alsnog toe dat er geen 2de gelegenheid is voor een succesvol hulpaanbod van de gemeente. Een scenario dat uw ministerie wil voorkomen, gezien de motivatie achter het kiezen voor de term ‘factuur’.

Tot slot kan ook verder verduidelijkt worden dat een (vroeg)signaal **alleen verstuurd mag worden voor bestaande, actieve klanten**. In de praktijk ontvangen onze leden soms signalen over achterstallige facturen, waarvan na opvolging blijkt dat deze verstuurd zijn nadat een klant zijn leveringsovereenkomst zelf beëindigde. Volgens de NVVK dienen de grondslagen niet voor deze situatie: een dergelijk signaal heeft immers geen functie meer in het voorkomen van afsluiting.

4. *Explicitering rol distributiesysteembeheerders*

De bepalingen zoals opgenomen in de *Wet 3.41.3a artikel 1*, waar een distributiesysteembeheerder aan moet voldoen voordat transport beëindigd mag worden, ziet de NVVK als waardevol. Ze zijn een bevestiging van recente gesprekken met de sector – zowel leveranciers als (nu nog) netbeheerders – en de intentie om daadwerkelijke afsluitingen van elektra en gas zoveel mogelijk te voorkomen voor kwetsbare huishoudens. De bepalingen zijn grotendeels al in lijn met de praktijk. De noodzaak tot persoonlijk contact, waarin (nogmaals) verhelderd wordt welke mogelijkheden de eindafnemer heeft om afsluiting te voorkomen is een welkome aanvulling.

De NVVK zou wel graag **explicietere termijnen zien voor heraansluiting** in het geval transport reeds beëindigd is. In de situaties zoals bedoeld in de *Wet 2.26.3b artikel 5* gaat het nu over ‘zo spoedig mogelijk’. Onduidelijk blijft wat dat betekent en wat hulpvragers of kwetsbare klanten hier mogen verwachten. Elke dag zonder elektra of gas is er één te lang, wanneer sprake is van medische urgentie of een geaccepteerde hulpvraag dan wel getroffen betalingsregeling.

5. *Waarborgsommen*

Een gevolg van de Energiewet is dat richtlijnen rond het vragen van een waarborgsom – nu enkel vastgelegd in de algemene voorwaarden van Energie-Nederland – in deze Energieregeling verder worden uitgewerkt. Dit vonden we terug in *Besluit 2.1*. Het terugbrengen van de maximale hoogte naar ca. vier maandtermijnen (1/3de van de verwachte jaarafrekening), de bevestiging dat een gevraagde waarborgsom te allen tijde ‘redelijk en passend’ moet zijn bij de klantsituatie, in combinatie met de formulering in het eerder vastgestelde besluit dat dit alléén mag bij het sluiten van een (nieuwe) leveringsovereenkomst, vinden we een positieve ontwikkeling. Dit biedt aanvullende bescherming aan de eindafnemer die met een vereiste waarborg te maken krijgt. Niet alleen tegen het kwijtraken van hun geld bij faillissement van de vergunninghouder, maar ook door een energiecontract toegankelijk te houden voor eindafnemers met een klein budget. Dat uw ministerie in de toelichting benadrukt dat een waarborgsom niet zomaar gerechtvaardigd is in geval van (beschermings)bewind, waarderen we zeer.

6. Contract tegen oude voorwaarden

Nieuw in deze regeling is de bepaling in de *Wet 2.26.3b artikel 5 Hervatten levering* dat een vergunninghouder de levering niet alleen moet herstellen zodra - binnen een redelijke termijn - schuldhulpverlening is aangevraagd óf als blijkt dat er sprake is van zeer ernstige gezondheidsrisico's, maar deze ook tegen dezelfde voorwaarden moet doen. Ook dit draagt bij aan de benodigde bescherming van (financieel) kwetsbare klanten. Op het hoogtepunt van de energiecrisis zagen we diverse situaties waarin klanten voor minimale achterstanden hun vaste contract verloren en vervolgens alleen tegen torenhoge prijzen weer aan een nieuw contract konden komen. Van de regen in de drup...

Graag zou de NVVK nog geëxpliciteerd zien, dat bij het hervatten van de levering 'tegen dezelfde voorwaarden' als gevolg van **een lopend schuldhulpverleningstraject, het níét toegestaan is om als-nog (of opnieuw) een waarborgsom te vragen** als éxtra voorwaarde. In de toelichting (p.78) wordt gesproken over het hervatten van een (bestaande) leveringsovereenkomst, waardoor een waarborgsom niet toegestaan is. In de regeling zelf is de verwoording minder scherp en wordt gesproken over hervatten van de levering tegen oude voorwaarden. Onduidelijk blijft of dit als 'nieuwe overeenkomst' gezien kan worden. Een waarborgsom als drempel voor heraansluiting belemmert (schuld)hulpverlening en gaat ten koste van schuldenrust, stabilisatie én uitdeling aan andere schuldeisers. Een situatie die de NVVK graag voorkomt.

We maken ons daarnaast zorgen over de keuze om hervatten van levering - en onderliggend, het transport - niet te verplichten bij het treffen van een betalingsregeling. Waar uw ministerie stelt dat het voor de hand ligt dat het opnieuw aangaan van een leveringsovereenkomst onderdeel is van een dergelijke betalingsregeling, vraagt dit **alertheid van de (potentieel kwetsbare) eindgebruiker die zich hier mogelijk niet direct bewust van zal zijn** bij het treffen van een betalingsregeling. Bovendien ontbreekt door deze keuze de bescherming tegen een additionele waarborgsom. In de praktijk zien we nu al situaties waarin een leverancier pas een regeling wil treffen als éérst een waarborgsom betaald wordt. Een resultaat dat strijdig is met onze intenties om kleine schulden klein te houden, ook wanneer een inwoner deze (zelf) poogt op te lossen.

7. Medische verklaring niet behandelend arts

We betreuren dat het KGG niet gelukt is om een andere, laagdrempelige vorm van bewijsvoering voor 'ernstige gezondheidsrisico's' te vinden dan een verklaring van een niet behandelend arts. Een dergelijke verklaring organiseren **vraagt veel doe-vermogen van een toch al kwetsbare klant**. De NVVK had hier graag een pragmatische oplossing gezien, bijv. gebruikmakend van een bestaande WLZ-indicatie of een toegekende vergoeding van elektriciteitskosten bij gebruik van medische hulpmiddelen op basis van de Zorgverzekeringswet als bewijs.

B. Verbeterde signaalkwaliteit voor gemeenten

1. Geboortedatum

De NVVK is blij te constateren dat de wens om de geboortedatum toe te voegen aan het signaal, gehonoreerd is in *Wet 2.26.3a artikel 2*. Een verzoek hiertoe deden we – samen met de VNG en Divosa - begin 2024.

Een geboortedatum helpt gemeenten immers bij het versneld identificeren van de inwoner die een proactief hulpaanbod dient te ontvangen. Een verplichte toetsing aan de Basisregistratie Personen is met de aanwezigheid van een geboortedatum beter te automatiseren en leidt tot minder handmatig uitzoekwerk.

Gezien de levering van de geboortedatum aan gemeenten in het kader van vroegsignalering, zou het onzes inziens logisch zijn om **de geboortedatum ook op te nemen in Wet 2.18.2 artikel 1 administratieve organisatie**. In lid 2a van dit artikel wordt nu een opsomming gemaakt van de gegevens die een vergunninghouder over elke eindafnemer met kleine aansluiting in zijn administratie moet opnemen. De geboortedatum ontbreekt hierin.

2. *Controle gegevens overeenkomst door leverancier*

In het kader van ‘persoonsverificatie’ zijn we ook blij verrast met de verplichting voor energieleveranciers om de identiteit van nieuwe klanten vast te stellen op basis van de bankgegevens van de aangeslotene (*Wet 2.28.2 artikel 2*). Een controle op basis van de gegevens zoals bekend bij de bank in combinatie met de verplichting tot corrigeren als daar aanleiding toe is, helpt óók bij een verbeterde kwaliteit van vroeg- en eindeleveringssignalen richting gemeenten. Het verduidelijkt wélke inwoner een hulpaanbod dient te krijgen. Net als de geboortedatum draagt dit bij aan de juiste inwoners bereiken en meer beschikbare tijd voor daadwerkelijke contactpogingen.

Hoewel dit artikel nu ziet op nieuwe klanten, kunnen we ons voorstellen dat het ‘zittende’ klantenbestand ook minimaal eenmalig nagelopen wordt op correctheid van de aangeleverde data. Indien de controle alleen voor nieuwe klanten plaatsvindt, zal de kwaliteit van een klantenbestand in zeer laag tempo verbeteren. De meeste huishoudens stappen immers niet jaarlijks over naar een nieuwe leverancier.

Daarnaast blijft onduidelijk wat een leverancier moet doen zodra er een significant verschil blijft bestaan tussen de gegevens zoals opgegeven bij het aangaan van een contract en de bankgegevens. Vanuit de NVVK vinden wij het wenselijk om in de Energieregeling op te nemen **welke gevolgen worden verbonden aan het blijvend niet overeenkomen van de gegevens** zoals opgegeven door de eindafnemer met diens bankgegevens. Dit om te waarborgen dat alle vergunninghouders hier dezelfde gevolgen aan verbinden.

C. **Gelijke bescherming en uniforme vroegsignalering van álle eindgebruikers (KV)**

1. *Geen signalering van achterstanden door niet-vergunninghouders*

Een gevolg van de nieuwe Energiewet – en daaruit volgend deze Energieregeling – lijkt helaas ook dat eindgebruikers die deelnemen in een kleine energiegemeenschap (<500 deelnemers, *Wet 2.17.2 artikel 1*) en hun rekening niet meer (kunnen) betalen, niet langer beschermd worden tegen beëindiging van levering als gevolg van wanbetaling.

Wet 2.26.3a artikel 2 en artikel 3 hebben enkel betrekking op incassooverplichtingen en signalering richting een instantie voor schuldhulpverlening door ‘vergunninghouders’.

De NVVK betreurt dit onderscheid en gunt alle gebruikers van elektra en warmte een degelijke bescherming tegen (de gevolgen van) wanbetaling, zeker in het geval van kwetsbare afnemers. En gezien de verwachting dat de groep (afnemers van) leveranciers die niet vergunningsplichtig is, sterk zal groeien als gevolg van de energietransitie.

Deze uitzondering rijmt onzes inziens niet met de Energiewet waarin bepaald wordt dat alle afnemers beschermt dienen te worden tegen afsluiten wegens betalingsachterstanden. We roepen u dan ook op **om de relevante bepalingen verplicht te stellen voor alle leveranciers, niet enkel voor vergunninghouders.**

2. Voorkom afwijkende regelgeving voor warmteleveranciers

Hoewel de huidige bepalingen rond het afsluitbeleid voor energieleveranciers - inclusief de (vroeg)signalering aan gemeenten - momenteel vrijwel identiek zijn, constateren we dat bovengenoemde verbeteringen in deze Energieregeling enkel van toepassing zullen zijn voor leveranciers van elektriciteit en gas. De warmteregeling blijft zoals deze nu is, totdat de regeling behorende bij de nieuwe Wet Collectieve Warmte (WCW) ingevoerd wordt.

Omdat het vooralsnog onduidelijk is hoelang dit zal duren, roept de NVVK het ministerie op om de **benodigde wijzigingen zonodig óók per 1 januari 2026 door te voeren in de huidige Warmteregeling**. Dit om de randvoorwaarden voor signaalaanlevering zo veel mogelijk te uniformeren, in het belang van gemeenten én de leveranciers die met beide regelingen te maken hebben. Het gaat dan met name om de gewijzigde terminologie (facturen in plaats van termijnen), een inspanning tot persoonlijk contact voorafgaand aan een vroegsignaal, het verplicht stellen van een vroegsignaal voorafgaand aan een einde levering en de grondslag voor het delen van de geboortedatum van de eindafnemer.

Resumerend, is de NVVK tevreden met de verbeteringen zoals opgenomen in deze Energieregeling, in het belang van de eindafnemer die zijn facturen (tijdelijk) niet kan betalen. We hopen uiteraard dat de door ons aangedragen punten de benodigde aandacht krijgen. De NVVK is vanzelfsprekend altijd bereid haar reacties nader toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Renate Richters

Renate Richters
Voorzitter NVVK